

[Indenrigsministeren.]

dels fra Aldersrenteloven og dels fra Loven om Invaliderente; jeg har ingen Indvendinger i det store og hele at gøre mod dem.

Men altsaa, jeg tror, at for at naa til en Nyordning paa dette vigtige Omraade, for at naa fra den vederlagsfri Forsørgelse over til en Folkeforsikring, saa maa i et Forslag som det her foreliggende meget væsentlige, meget dybtgaaende og ogsaa principielle Ændringer foretages. Men jeg siger, hvad man end gør, hvorledes man end tilrettelægger denne Sag, saa staaer det uvægerligt fast, at i en Aarrække vil Byrden af Præmiebetalingen være at lægge til Byrderne af en praktisk talt uændret Aldersrente, enten man saa giver den det ene eller det andet Navn.

Spørgsmaalet er saa blot: Kan denne Byrde bæres? Skulde den kunne bæres i det Omfang, som ærede Medlemmer her vil tilvejebringe, saa maa efter min Mening Tiderne væsentlig ændre sig og Bæreevnen væsentlig øges. Jeg er af den Opfattelse, at udover en Aldersrentebyrde som den, Samfundet for Tiden bærer, kan vi ikke gaa. Og derfor er alle Krav om Forhøjelse og Agitation for at faa saadanne Krav rejst i Virkeligheden efter min Mening uforvarselige. Skal der ydes mere til kommende Slægters gamle, end den nuværende Slægts gamle faar, saa maa dette „mere“ ganske sikkert tilvejebringes gennem Forsikring, og det saa meget mere, som Antallet af de 65-aarige i Forhold til det samlede Befolkningstal utvivlsomt en Aarrække frem i Tiden vil være i Vækst, saaledes at Kravene til Aldersrenten i Sammenligning med Bæreevnen vil forskydes til Ugunst for denne sidste.

Derfor tror jeg, det vil være saare ønskeligt at naa frem under en eller anden Form til Supplering af og maaske ogsaa delvis Erstatning for Aldersrente, men jeg tror blot ikke, det lader sig gøre i det Omfang eller paa den Maade, som der her er stillet Forslag om. Jeg tror ikke, man kan naa videre, som sagt, end til en Supplering og maaske til en delvis Erstatning, saaledes at de to Systemer ligesom skydes ind i hinanden.

Nu henviste den ærede Ordfører for Forslagsstillerne til Sverige, og det er ogsaa ganske naturligt, at vi fæster vort Blik paa de Forhold, som de dér har. Og det ærede Medlem sagde: I Sverige har man jo en Folkeforsikringsordning, og det er rigtigt, det har man. Den gennemførtes, som det ærede Medlem vil vide, og som sikkert mange ærede Medlemmer her i Tinget ved,

i 1913 og traadte i Kraft den 1. Januar 1914. Det er en Folkeforsikringsordning, og den er kombineret med en Understøttelsesordning, et Pensionstillæg og et Børnstillæg efter Principper, som er saaledes tilrettelagt, at de ærede Forslagsstilleres System, saadan som det her er foreslaaet, i og for sig meget vel kunde indpasses deri.

Man kunde saa tro, at de Udbetalinger, som nu finder Sted i Sverige, væsentlig var baseret paa Forsikring og forholdsvis lidt paa Understøttelse. Men det ligger ganske anderledes. Endskønt de har haft deres Folkeforsikringsordning i Gang siden 1. Januar 1914, var de Afgiftspensioner, som udbetaltes i Aaret 1926, knapt 2 Mill. Kr., 1 900 000 Kr., endskønt i det Aar 12 Aldersklasser var kommet ind under Forsikringen. Og i Aaret 1927 blev der i Afgiftspensioner, altsaa hvilende paa Forsikringsgrund, udbetalt et Beløb af 2½ Mill. Kr. Men Understøttelserne, hvilken Størrelse havde de i de samme Aar? De beløb sig i 1926 til 43 Mill. Kr. og i 1927 til 48 Mill. Kr.

Det vil altsaa sige, at Forsikringsbeløbet var ikke mere end 3—4 pCt. af Understøttelsesbeløbet. Dér har det ærede Medlem et Bevis for, hvor langsomt en Forsikringsordnings Virkninger trænger igennem til Lettelse af de Byrder, som Understøttelsessystemet medfører. Paa den svenske Ordning skal jeg i øvrigt ikke komme nærmere ind.

Jeg er af den Opfattelse, at skulde man søge at tilvejebringe en Folkeforsikringsordning til Fremme af gunstigere økonomiske Forhold for Aldersrentnydere i den kommende Tid, maatte Præmiesystemet hvile paa en ret lav Grundpræmie, ens for alle, og saa en Tillægspræmie voksende med Indtægten, og saaledes, at Betalingspligten i Aar blev den samme for alle, og i Forbindelse dermed enten en Fiksering af Maksimalrenten, saaledes at et rimeligt Beløb igennem Præmiereservefonden blev til Disposition til Dækning af Aldersrenteudgiften, eller ogsaa saaledes, at den Livrente, som Grundpræmien betingede — og Grundpræmien skulde, som sagt, sættes ret lavt — blev fuldt udbetalt, medens Tillægspræmien, der jo i Virkeligheden blot er en Særbeskatning uden stigende eller i hvert Fald med svagt stigende Skala, skulde for en vis Kvotes Vedkommende bruges til Dækning af Aldersrenteudgiften, saa at de forsikrede for deres Tillægspræmie kun faar en saadan Del af Aldersrenten, som svarer til den Del af Præmierne, som gaar ind i Præmiereservefonden. Man kunde f. Eks. tænke sig det saaledes, at af Tillægspræmierne blev en